

FGU-institutioner over hele landet er i krise: Sender nødråb til Christiansborg

En række FGU-institutioner har henvendt sig til børne- og undervisningsministeren og FGU-aftalekredsen med et nødråb. De frygter for deres egen og uddannelsens fremtid, hvis ikke der kommer flere midler og elever inden for dørene.

En elev fra FGU Nord, der er en af seks institutioner, som har sendt et brev til ministeren og FGU-aftalekredsen. Foto: Tobias Kobborg/Ritzau Scanpix

Det er den korte sammenfatning af de bekymrings skrivelser, seks FGU-institutioner har sendt til børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil (S) og FGU-aftalekredsen.

Fra institutionerne, som fordeler sig over hele landet, lyder meldingen blandt andet, at økonomien er hårdt presset og at eleverne bliver væk.

”Vi står på kanten af en ond spiral,” siger FGU Danmarks formand, Henrik Hvidesten, om institutionernes henvendelser.

Han uddyber:

”Økonomien hænger ikke sammen, og derfor sparer institutionerne og afskediger personale. Dermed forsvinder dygtige medarbejdere, hvilket betyder, at tilbuddet bliver dårligere. Det betyder så igen, at kommunerne i højere grad fravælger os, hvilket så gør økonomien endnu dårligere. Sådan går spiralen nedad.”

Store problemer

De seks breve til ministeren og Folketinget er sendt fra [FGU Skolen HLSS](#), [FGU Nord](#), [FGU Aalborg](#), [FGU Syd-og Midtfyn](#), [FGU Fyn](#) og [FGU Hovedstaden](#). Det gennemgående tema i skrivelserne er en presset økonomi. Den hænger ganske enkelt ikke sammen, beretter institutionerne, som primært forklarer det med mangel på elever.

Forhold som bygningers stand og elevsammensætningen på uddannelsens forskellige spor udgør derudover særlige økonomiske udfordringer.

Situationen betyder, at institutionerne har været nødt til fyre medarbejdere i stor stil – og derfor ikke kan levere det tilbud, der var hensigten med FGU-reformen fra 2017.

FGU Nord skriver eksempelvis til politikerne:

”Den form for tilbud, vi kommer til at drive fremover, bliver nødundervisning. Ikke som den vi kendte under Corona-nedlukningerne, men nødundervisning i den forstand, at vi ikke kan leve op til lovgivningen for FGU.”

Senere tilføjes det:

”Vi frygter, at FGU ender med at blive en slags værested for uafklarede unge, i stedet for et solidt forberedende tilbud, som var vores mission.”

Udpluk fra brevene til ministeren og aftalekredsen

FGU Aalborg:

”Den pressede økonomi på vores institution og landets øvrige FGU-institutioner udfordrer kvaliteten i uddannelsen og har betydning for fastholdelsen af medarbejderkompetencer.”

”Det faldende elevtal gør det vanskeligt at opbygge og fastholde et godt og solidt tilbud til de unge herunder blandt andet at kunne fastholde dygtige medarbejdere.”

”Den overdragede bygningsmasse for FGU Aalborg er en stor udfordring, da visionen og intentioner med reformen ikke stemmer overens med de fysiske rammer, vi har fået overdraget.”

[Læs hele brevet.](#)

FGU Hovedstaden:

”FGU Hovedstaden står i en situation, hvor skolen har en drift, der ikke er bæredygtig, når skolen skal leve op til FGU-lovens krav om intentioner på den ene side, men på den anden side mangler likviditet til at dække de kommende investeringer og udgifter forbundet med etableringen af institutionens varige skoler inden for den fireårige etableringsperiode.”

[Læs hele brevet.](#)

FGU Fyn:

”Vi var fra start overdimensioneret og allerede i august 2019 havde vi den første opsigelsesrunde. Vi har siden gennemført fem opsigelsesrunder. Både elevtallet og antallet af ansatte er tæt på halveret. To afdelinger er blevet lukket og alle teams er blevet berørt af de mange opsigelser.”

”FGU er vejen for disse unge. Vi må dog, her efter knap 2,5 år, erkende, at vi ikke kan blive de institutioner/skoler, vi var tænkt til, uden at få en økonomisk håndsrækning.”

[Læs hele brevet.](#)

FGU Nord:

”Det pædagogiske og didaktiske grundlag smuldrer bort, når der ikke er de rette fysiske rammer, og økonomien til personale, der kan bære opgaven.”

”Vi ser den form for tilbud, vi kommer til at drive fremover, bliver nødundervisning. Ikke som den vi kendte under Corona-nedlukningerne, men nødundervisning i den forstand, at vi ikke kan leve op til lovgivningen for FGU.”

”Vi frygter, at FGU ender med at blive en slags værested for uafklarede unge, i stedet for et solidt forberedende tilbud, som var vores mission.”

”Vi står i den situation nu, hvor vi ikke ser os i stand til at drive undervisning ud fra lovgivningen for Forberedende Grunduddannelse. Normeringerne er blevet alt for høje i forhold til at kunne arbejde med den målgruppe, vi er her for.”

[Læs hele brevet.](#)

FGU Skolen HLSS:

”Jeg har været ansat i en taxameter-finansieret verden siden 1997. Jeg har oplevet mange op og nedture, nye reformer, men selv om jeg lægger al min erfaring fra tidligere sammen, så kommer det ikke i nærheden af, hvad det vil sige at være direktør på en FGU-institution.”

”Når bestyrelsen spørger, hvad gør vi nu? Så har jeg ikke et godt svar. Og uanset hvem jeg spørger, så er der ingen, der kan svare mig. Så kære børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil og aftalekreds bag FGU – hvad gør vi nu?”

”Det er svært at bevare gejsten, når vi startede skoleåret op med at gennemføre den anden fyringsrunde på 1 år.”

[Læs hele brevet.](#)

FGU Syd- og Midtfyn:

”Bestyrelsen på FGU Syd-og Midtfyn henvender sig til dig, for at udtrykke vores bekymring for eksistensen af Den Forberedende Grunduddannelse, FGU.”

”Med et forventet underskud på ca. 5.800.000 kr. er det vores bekymring, at vi ikke på sigt kan opretholde 3 skoler i udbudsområdet, hvilket vil have markant betydning for et stort antal unge i vores dækningsområde, som vil få vanskeligt ved at transportere sig til en skole.”

”Vi vurderer, at vi ikke kan fortsætte på en økonomi, der indtil nu er baseret på særlige tilskud og tilpasningsmidler. Vi er nødt til at være finansieret på en måde, så driften af institutionen er mere fremtidssikret.”

[Læs hele brevet.](#)

Politisk vilje

På Christiansborg siger flere partier, at de vil finde penge til FGU.

Det kan både ske under de kommende finanslovsforhandlinger og i forlængelse af 'Danmark kan mere I', hvor regeringen [vil afsætte 2,5 milliarder kroner](#) årligt til uddannelsesområdet.

”Vi er klar til at bruge en god mængde penge fra 'Danmark kan mere I' på at løse udfordringerne. Det er en alvorlig situation, og jeg kan godt forstå, at institutionerne kommer med et nødråb,” siger SF's Astrid Carøe.

Enhedslisten kommer allerede under finanslovsforhandlingerne til at tage FGU med til bordet.

Partiet vil blandt andet have afsat 60 millioner kroner til specialpædagogisk støtte og 55 millioner kroner til to daglige måltider på uddannelsen.

Det stopper dog langt fra der, tilføjer undervisningsordfører Jakob Sølvhøj.

”Der er også hele bygningsområdet, hvor der er kæmpemæssige problemer. Der er vi oppe i mere end en milliard kroner. Det forestiller vi os ikke, vi kan løse i finanslovsforhandlingerne, men det skal jo løses,” siger han.

R: Alvoren er gået op for regeringen

Ifølge Radikales ungdomsuddannelsesordfører Anne Sophie Callesen har de seks FGU-institutioners henvendelser allerede haft betydning for landspolitikernes syn på FGU's udfordringer.

Hun oplever i alt fald et stemningsskift i regeringen.

”Jeg fornemmer, at regeringen har erkendt, at vi står med et problem. Derfor er vi også blevet indkaldt til en møderække, og det tror jeg, at de her bekymringskrivelser har været medvirkende til. Jeg tror, de har været med til at få regeringen til at erkende alvoren,” siger hun.

FGU-aftalekredsen mødtes således tirsdag i denne uge og har allerede en række møder i kalenderen i den kommende tid.

I første omgang taler ordførerne ifølge Anne Sophie Callesen om justeringer inden for de eksisterende rammer. Meningen er så, at aftalekredsen i løbet af foråret næste år skal drøfte en genberegning af reformøkonomien.

Allerede onsdag præsenterer Radikale dog sit eget finanslovsudspil, som indeholder et forslag om at prioritere 100 millioner kroner til FGU.

De midler skal først og fremmest målrettes bygningerne, fortæller Anne Sophie Callesen.

Fokus på KUI

Både Henrik Hvidesten og støttepartierne fremhæver, at der ikke kun er brug for et økonomisk løft af FGU.

Der er i høj grad også brug for at sikre en større og mere konstant strøm af elever ind på uddannelsen.

Her er den kommunale ungeindsats (KUI) i fokus.

Som en [EVA-evaluering](#) viste i sidste uge, så er der i dag stor forskel på, hvor unge, de forskellige kommuner målgruppevurderer til FGU.

Det er en af årsagerne til, at også Christiansborg skal have særligt fokus på KUI, lyder det.

”Man skal i langt højere grad hjælpe KUI til at se, hvad FGU har af muligheder. Den er ikke kun til for den svageste gruppe af unge, men også for den brede gruppe af unge, som ikke kommer videre til en ungdomsuddannelse med det

samme,” siger Astrid Carøe, som også mener, at unge selv skal kunne vælge FGU direkte – uden at blive visiteret til det.

Anne Sophie Callesen gør sig overvejelser i samme retning.

”Når den unge skal træffe sit uddannelsesvalg i udskolingen, så skal FGU være det hovedspor, den var tiltænkt. De unge skal kunne krydse af i ”eud”, ”gymnasiet” og i ”FGU”. Det skal have sin egen plads, som de unge kan angive som et ønske. Vi må i fald ikke havne et sted, hvor man får nej, hvis man rigtig gerne vil på FGU.”